

positiva betydelse inom de högre. Derigen(om) får skenet, att allt negeras. Rätt, Moral, Sedlighet (Stat) – vidare Nationerna i historien. Vill derföre sammanfatta detta positivt i det religiösa vetandet sås(om) Ethik – på religiös grund.

Gagnlös fordran: att Hegel skulle säga: Här i samhället t. ex. gäller i medborgaren förh(ållande) till nationalförmögenheten formation, brukande föryttring – i Civilrätten Gåfva, Byte o. s. v. – H(egel) säger blott i allmänhet: Abstr(akta) Rättens bestämn(ingar) gälla i den i samhället statuerade form. Så vidare: dessa och dessa nationaliteter, deras verk har i den *presenta* historien denna betydelse.

Och hvad en sådan Ethik skall vara? Endast vetande. Ty om handling, återfaller i samhället och historien. Endast den religiösa *grunden*. Den af Hegel erkänd; ty vetandet öfver handlingen öfverhufvud religiöst, om det Absoluta. Deri handlingens verld upptagen i sin sanning sin sanna betydelse.

En riktig anmärkning. Att H(egel) för litet framhåller det subjektiva momentet, att subj(ektet) bär objektiviteten i sitt bröst – att den är subj(ekte)ts vetande, att subj(ekte)t bestämmer, hvad den är och hvad den skall vara,

105 UTLÅTANDE I UNIVERSITETETS KONSISTORIUM 26.IX 1860

HUA, Centralförvaltningens arkiv

Docenten Rosenborg har genom sitt för docentur utgifna specimen bevisat sig som en klart tänkande och talangfull skriftställare. Den för sagde ändamål utgifna afhandlingen har dock icke karakteren af en strängare vetenskaplig undersökning, utan af en utmärkt journalartikel. Hans nu såsom specimen för profession utgifna disputation åter har af fakulteten blifvit gillad endast efter votering och med det snäfvaste vitsord, i hvilket fakultetens bedömande äfven Konsistorium instämt. För min del måste jag också anse denna disputation vara af beskaffenhet, att för dess sammanskrifvande ingalunda skulle erfordrats juridiska studier ex professo, utan endast någon kännedom af Sveriges historia och för öfrigt vanlig samlaremöda.

Vid sådant förhållande, och då min åsigt varit och oförändradt är, att uppfyllandet af de i Statuterna föreskrifna prästanda, för att kunna på förslag uppföras, icke för sig gifver sökanden rättighet att till professions erhållande föreslås, och då jag icke anser mig böra styrka den sed, att lärostolar vid universitetet sökas och vinnas endast på grund deraf, att det sålunda föreskrifna blifvit i knappaste mått fullgjordt, kan jag icke med min röst förklara Docenten Rosenborg för kompetent till den ifrågavarande professionens erhållande.

106 J. V. SNELLMAN – Z. TOPELIUS

HUB, Coll. 248

K(äre) B(roder)

Haf godheten anmärka (i H(elsingfors) T(idninga)r) mot det högst oskickliga af vederbörande H(er)ra(r) Borealer, att hemlighålla afteck-